

પત્ની મારા સુખનો સુરજ છે

—અવન્તીકા ગુણવન્ત

અનુરાએ શેતકેતુને પુછ્યું, ‘તમે એવી ઈચ્છા રાખો છો કે તમારી પત્ની ઘરબહાર નીકળીને કેરીયર બનાવે ? જોબ કરે ?’

અનુરાનો આવો પ્રશ્ન સાંભળી શેતકેતુ ચમક્યો; કારણ કે અનુરા એમ.એસ.સી., એલ.એલ.બી. થયેલી છે. વળી તે સંસ્કૃત પાઠશાળામાં સંસ્કૃત ભાષેલી છે. તે અંગ્રેજી, હીન્દીની જેમ સંસ્કૃતમાં પણ વાતચીત કરી શકે છે. જેનું બૌધ્ધિક સ્તર આટલું ઉંચું હોય તે યુવતી આવો સવાલ કેમ કરે છે !

અનુરા અને શેતકેતુ લગ્નોત્સુક યુવક-યુવતી છે. એમના વડીલોએ જ એ બન્નેની મુલાકાત ગોઠવી છે, જેથી તેઓ અન્યોન્યનો વીશેષ પરીચય કેળવી શકે. બેઉનાં ઉભ્યર, અભ્યાસ વીશેની માહીતી તો હતી જ. અનુરાની શૈક્ષણીક સીદ્ધીઓ શેતકેતુ જાણતો હતો તેથી એણે માન્યું હતું કે અનુરા પોતાની કારકીર્દી બનાવવા ઉત્સુક હશે.

સામાન્ય રીતે આધુનિક શીક્ષીત યુવતી તો માને છે કે મારામાં ટેલન્ટ છે, મેં શીક્ષણ લીધું છે, તો હું શું કામ ઘરમાં પુરાઈ રહું ? શું કરવા હું મારો વીકાસ ન સાધું ? બહારના ક્ષેત્રમાં કામ કરીને મારી સ્વતંત્ર ઓળખ ના બનાવું ? સમાજ આવી તેજસ્વી નારીને માન આપે છે. સગાં-સ્વજનો પણ નારીને એના વીકાસ માટે મદદ કરવા તત્પર હોય છે. તેથી હાલના સંજોગોમાં સ્વીઓને પોતાની કારકીર્દી બનાવવામાં કોઈ ખાસ મોટો સંઘર્ષ નથી કરવો પડતો. યુવકો જેટલી જ તકો યુવતીઓને મળે છે. પોતાના રસ મુજબ સ્વી પોતાની જીવનકેરી કંડારી શકે છે.

આજની નારી માટે વીચનાં તમામ ક્ષેત્રોનાં દ્વાર ખુલી ગયાં છે. અનુરામાં બહારના ક્ષેત્રમાં પ્રવેશ મેળવીને સ્થાન પ્રાપ્ત કરવાની બધી જ યોગ્યતા છે; તોય એ એની દાદી-નાની અને માની જેમ ઘરમાં જ રહેવાનું કેમ પસંદ કરે ?

અનુરાનો પ્રશ્ન શેતકેતુ માટે આશ્ર્યજનક હતો. પણ પોતાનું આશ્ર્ય વ્યક્ત કરવાને બદલે સ્વાભાવીક સુરમાં એ બોલ્યો, ‘જોબ કરવી કે ન કરવી એ મારી પત્નીએ નક્કી કરવાનું હોય, એ એની અંગત બાબત છે. એનાં રસ, રુચી, ઈચ્છા, અભીલાષા, મહત્વાકંક્ષા પ્રમાણે એણે નક્કી કરવાનું હોય. મારાથી એમાં હસ્તક્ષેપ ન થાય, સલાહ-સુચન ન અપાય. એવું હું કદ્દી કરુંયે નહીં. એ જે નક્કી કરે આમાં મારે સહકાર આપવાનો હોય !’

‘પણ લગ્ન પછી તો પત્નીએ શું કરવું અને શું ના કરવું એ પતી નક્કી કરતો હોય છે અને આપણા સમાજમાં તો પતી એવી અપેક્ષા રાખતો હોય છે કે પત્ની દરેક બાબતમાં એને પુછે. એની ઈચ્છા મુજબ જ પત્નીએ કરવું જોઈએ એવું સમ્પૂર્ણ સમર્પણ પતી ઈચ્છાતો હોય છે.’

‘હું એવી પરમપરામાં માનતો નથી. પતી અને પત્ની, બન્નેનું અલગ અસ્તીત્વ છે અને તેથી તેમનાં આશા, અરમાન, સ્વખાનાં અને આદર્શ પણ ભીન્ન હોય; તો પછી શું કામ પત્નીએ પતીના અસ્તીત્વમાં પોતાનું અસ્તીત્વ ઓગાળી હેવું જોઈએ ?

‘પતી અને પત્ની એમના સંસારને ટકાવી રાખનાર બે સંભ છે. ભલેને તે અલગ હોય અને એમની અલગતા ટકાવી રાખતા હોય; તો તેથી તેમનાં દામ્પત્યજીવનને કોઈ વાંધો નથી આવતો. હું તો દફ્પણે માનું છું કે સુન્દર, મધુર, શુભ, મંગળજીવનની વાંચના હોય તો દામ્પત્યજીવનમાં મોકળાશ હોવી જોઈએ. પતીએ પોતાના વીચાર પત્ની પર લાદવા ના જોઈએ અને પત્નીએ પણ પોતાના વીચારો પતી પર લાદવા ના જોઈએ. પ્રેમના નામે લાગણીઓ પર જબરદસ્તી કે બ્લેક મેલીંગ ના થવું જોઈએ.’

અનુરા શેતકેતુના ઉત્તર પર વારી ગઈ. એની અપેક્ષા કરતાંયે શેતકેતુ વધારે ઉદાર અને સમજદાર સાબીત થયો. બેઉએ એકબીજાને પસંદ કર્યો અને ખોટી ધામધૂમ કે ધમાલ વગર સાદાઈથી લગ્ન સમ્પન્ન થયાં.

શેતકેતુ એની જોખમાં એક પછી એક સોપાન ચડતો જાય છે, અનું પદ ઉંચું થતું જાય છે, પ્રતીષ્ઠા વધે છે, સમાજમાં માનમોભો વધે છે અને અનુરા ઘર, પતી, સાસુસસરા તથા અન્ય સ્વજનોને સંભાળે છે. ઘર સ્વર્ગીય સુખોથી છલકાઈ ઉઠ્યું.

બે વરસ પછી દીકરા સૌજન્યનો જન્મ થયો અને પછી દીકરી મહેકનો. સન્તાનોના કલરવથી ઘર કિલ્લોલ કરી ઉઠ્યું. અનુરા માને છે કે બાળકની કેળવણીનો આરમ્ભ, એ માના પેટમાં હોય ત્યારથી શરૂ થઈ ચુક્યો હોય છે અને એ પાંચ વરસનું થાય ત્યાં સુધીમાં અનું ઘડતર સમાપ્ત થઈ જાય છે. માટે શરૂઆતનાં પાંચ વરસ માબાપે ખુબ જ કાળજી રાખવી જોઈએ. અનુરા જે કહે કે કરે તેમાં સાસુસસરા કે શેતકેતુને કંઈ ખોટું કે અનુચીત લાગતું નથી. તેઓ પુરા મનથી એને સહયોગ આપે છે. આમ, ઘરમાં દરેક બાબતે એકત્વ સધાય છે. શેતકેતુ કયારેક તો અનુરાના વીચારોની પરીપક્વતા જોઈ વીસ્મય પામી જાય છે. એ પુછે છે, ‘અનુરા, તને આટલું બધું જ્ઞાન અને સમજદારી ક્યાંથી ? તું ખાસ બહાર જતી નથી; છતાં તારી દસ્તી ક્યાં ક્યાં પહોંચે છે ! તારી આંતરીક દુનીયા કેટલી સમૃદ્ધ અને વીશાળ છે ! કેવી રીતે તેં આ બધું પ્રાપ્ત કર્યું ?’

‘પુસ્તકોમાંથી. પુસ્તકો મારા ગુરુ છે, પુસ્તકો મારા મીત્રો છે, પુસ્તકો મારી દુનીયા છે !’ અનુરા કહેતી.

‘પણ તારું જ્ઞાન માત્ર પુસ્તકીયા નથી લાગતું. પુસ્તકીયા જ્ઞાનની તો લોકો હાંસી ઉડાવે છે. એ જ્ઞાન પરફેક્ટ ન ગણાય. જ્યારે તારી વાત, મંત્ર્ય અને આચરણ તો પરફેક્ટ લાગે છે.

અનુરા હસી અને બોલી, ‘તારી વાત સાચી છે, શેતકેતુ. હું જે વાંચું છું એના પર વીચાર કરું છું. એક જ વીષય પર જુદા જુદા નીષ્ણાતોએ શું કહ્યું છે તે બધું જાણી લીધા પછી, એની પર મારું પોતાનું ચીતન-મનન ચાલે અને પછી એક નીષ્ણ પર હું આવું છું.’

‘પણ તને આટલો બધો વખત મળે છે ક્યાંથી ? અનુરા, તું તો ઘરમાં રસોઈ કરે છે, નાનાંમોટાં બીજાં કામ કરે છે. મમ્મીપપ્પાને રોજ પેપર વાંચી સંભળાવે છે, એમને બહાર પણ લઈ જાય છે અને આપણાં બે બાળકોને સાચવે છે. વળી, હું આવું ત્યારે તને પુરતો સમય હોય છે. કોઈ દીવસ તું થાકી ગઈ, કંટાળી ગઈ કે મુડ નથી એવું તો બોલતી જ નથી. જ્યારે જુઓ ત્યારે તરોતાજા ફેશ ! ક્યાંથી આવે છે આ ઉર્જા તારામાં ?’

‘મને જીવન જ બહુ ગમે છે. જીવનમાં આપણું આ ઘર, બાળકો, મમ્મી-પપ્પા, તું, બધાં આવી જાઓ. લગ્ન પહેલાં જીવન વીશે મેં જે સ્વખાં સેવ્યાં હતાં, તે બધાં સાકાર કરવામાં થાક કેવો ને કંટાળો કેવો ? બધાં

સુખી થાઓ, વીકાસ કરો એ જ પ્રાર્થના મારે હૈયે હોય છે. એ પ્રાર્થના ફળે એ માટે સુજ અને સમજશક્તી ભગવાન આપે છે. ખરેખર, માસું મન ખુબ પ્રસન્ન રહે છે. આટલાં બધાં સુખની મેં કટ્યના ન કરી હતી. માણસના જીવનમાં આટલાં બધાં સુખ હોઈ શકે એ મારા માન્યામાં નથી આવતું. આપણા ઘરમાં બધાં ખુશ રહે છે અને મમ્મી-પપ્પાના હૈયે પણ કોઈ ફરીયાદ નથી હોતી.’

એક દીવસ શેતકેતુના કોઈ પરીચીતે શેતકેતુને પુછ્યું, ‘બહારની દુનીયામાં તમાસું આવડું મોટું નામ, બધા તમને ઓળખે અને તમારાં પત્નીની કોઈ સ્વતંત્ર ઓળખ-આઈદેન્ટીટી જ નહીં ?’

શેતકેતુએ કહ્યું, ‘અનુરા અત્યારે જે છે એનાથી એને સંતોષ છે. એની પસંદગી પ્રમાણે એ જીવે છે અને મને એનું ગૌરવ છે. મારા કરતાં એનો વીકાસ વધારે સધારો છે. હું તો માત્ર પૈસા કમાઉં છું. અલબત્ત, પૈસાની જીવનમાં આવશ્યકતા છે, પૈસાનું અને પૈસા કમાનારનું દુનીયામાં માન હોય છે અને એને માન મળે પણ છે; પણ પૈસા કરતાં જીવનનું મુલ્ય વધારે છે. પૈસાથી સગવડો ખરીદી શકાય છે. જીવનમાં એકાદબે સગવડો ઓછી હોય તો ચાલે; પણ અનુરા જે પ્રેમ અને નાજુકાઈથી અમારાં હદ્ય-મનની સંભાળ લે છે, તે ના લે; તો ના ચાલે. બહારના કોઈ અનુમાન ન કરી શકે કે અનુરા કેટલી ઝીણવટપુર્વક મમ્મી-પપ્પાની, સંતાનોની ને મારી કાળજી કરે છે. હું પૈસા કમાઉં છું, લાખોની મારી કમાણી છે; એમાં ઘટાડો થાય તો ચાલી શકે. આનાથી ઓછા પૈસા હોય તોય આટલી જ સફળતાપુર્વક અનુરા ઘર ચલાવી શકે; પણ એ અમારા પર જો થોડી બેધ્યાન બને, એ મને મુકીને થોડા દીવસ ક્યાંક બહાર જાય તો અમે આકુળવ્યાકુળ થઈ જઈએ. તમને થશો કે હું અનુરાની ખોટી પ્રશંસા કરું છું; પણ સાંભળો, એ અમારાં આરોગ્યની તો સંભાળ લે જ છે તે સાથે અમારાં હદ્યમન પ્રસન્ન રહે, ઘરમાં આનંદ-ઉત્સાહ રહે એની પણ કાળજી રાખે છે.

‘અને વધારે તો અમારા ખાતર એણે શું શું કર્યું એનાં ગીત એ નથી ગાતી. એની વાતમાં કદી ‘હું’ નથી હોતું. મારી અપેક્ષા કરતાંયે ચડીયાતી જીવનસંગીની મને મળી છે અને ઇતાંયે કેટલી નમ્ર અને સૌભ્ય !’

‘યક્તીસ્વતંત્રના આ યુગમાં આવી ઉદાર, સમતાવાળી અને પરીવારપ્રેમી પત્ની મળવી એ ઈશ્વરની ખાસ કૃપા જ કહેવાય. અનુરા તો અમારા સુખનો સુરજ છે.’

—અવન્તીકા ગુણવન્ત

લેખીકાસમ્પર્ક :

અવન્તીકા ગુણવન્ત,

‘શાશ્વત’ – કે. એમ. જૈન ઉપાશ્રય સામે, ઓપેરા સોસાયટી પાસે, પાલડી, અમદાવાદ-380 007

ફોન – (079) 2661 2505 ઈ-મેઈલ – avantika.gunvant@yahoo.com

સપ્ટેમ્બર-2014ના ‘જનકલ્યાણ’ (‘જીવનલક્ષી માસીકપત્ર’) – સમ્પાદક : શ્રી દેવેન્દ્ર એલ. ક્રીવેદી; કાયમી ગ્રાહક સંખ્યા 31,168; ભારતમાં આજીવન લવાજમ રૂપીયા 13,000; વાર્ષિક લવાજમ રૂપીયા 180; પરદેશમાં લવાજમ : વાર્ષિક લવાજમ-એરમેલથી : રૂપીયા 2,000; આજીવન લવાજમ એરમેલથી રૂપીયા 25,000 : સરનામું – ‘પુનીત માર્ગ’, નાથાલાલ જગડા પુલ નીચે, મણીનગર, અમદાવાદ 380 008; ફોન – 079-2545 4545; ઈ.મેલ : jankalyan99@yahoo.co.in)ના અંકમાંથી લેખીકાબહેનની પરવાનગીથી સાભાર... ..ઉત્તમ ગજ્જર..

‘સન્કે ઈ-મહેસૂલ’ – વર્ષ: દસમું – અંક: 315 – February 08, 2015

‘ઉત્તમ ગજર’ માં અક્ષરાંકન: ઉત્તમ ગજર - uttamgajjar@gmail.com

@ @ @ @

ઈસ વરસથી ચાલતી આ ‘સ.મ.’ ની ‘સુ-વાચનયાત્રા’માં આજે આ 315મી રચના મોકલાઈ રહી છે.. એની સઘળી રચનાઓની અગ્રીયાર ‘ઈ.બુક્સ’ થઈ છે અને તે સઘળી મફિત ડાઉનલોડ કરવા અમારી વેબસાઈટ <http://gujaratilexicon.com/ebooks/> પર, સાથેસાથે <http://www.ekatrafoundation.org/books/> પર અને <http://aksharnaad.com/downloads/> પર પણ તે મુકાઈ ગઈ છે જે આપ સૌ જાણો છો.

હવે એમાંથી 80 જેટલી ‘સ.મ.’ તો ‘કાવ્ય-ગઝલો’ની મુકાઈ ! જેમાં ગઝલો, સોનેટ, ગીતો, મુક્તકો, અધિંદસ, હાઈકુ રચનાઓનું ભારોભાર વૈવીધ્ય છે. ગઝલરસીયા વાચકોના આગ્રહને વશ, અમે બીજી બે ઈ.બુક્સ ‘ગઝલ-કાવ્યસૂચી’ના નામે બનાવી, તે બન્ને ઈ.બુક્સ હવે ફી ડાઉનલોડ થઈ શકે તે માટે : પહેલી બુક http://gujaratilexicon.com/upload/ebooks/Gazal_Kavya_Collection_Of_SeM_Part1.pdf લિંક પર અને બીજી બુક http://gujaratilexicon.com/upload/ebooks/Gazal_Kavya_Collection_Of_SeM_Part2.pdf લિંક પર મુક્તી છે.. કલીક કરશો કે તરત જ બુક ડાઉનલોડ થવા માંડશો અને તે પછી રેને, તમે ચાહો તે સ્થળે સેવ કરી, તેમાંની સમર્થ કવીઓની હજારેક જેટલી રચનાઓ માણી શકશો.. ડાઉનલોડ ને સેવનો વીધી ન ફાવે તો, તમારું સરનામું અને ફોન નંબર આપી મને લખજો. બન્ને ઈ.બુક્સ હું તમને મોકલી આપીશ.

..ઉત્તમ.મધુ ગજર.. uttamgajjar@gmail.com

@

More than 3,11,89,000 Gujarati Language lovers have visited

<http://www.gujaratilexicon.com>

More than 41,40,000 have visited Digital Bhagwadgomandal

<http://www.bhagwadgomandal.com>

More than 7,31,000 have visited Lokkosh

<http://lokkosh.gujaratilexicon.com>

More than 1,35,000 have visited Global-Gujaratilexicon

<http://global.gujaratilexicon.com>

@@ @ @ @ @ @ @ @